

ת"פ 74183/01/20 - האלה עיאדאת נגד מדינת ישראל

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ת"פ 74183-01-20

ת"פ 74183-01-20

לפני:

כב' הנשיא מירון שוורץ

המבקשת (הנאשמת):

האלה עיאדאת
ע"י ב"כ: עו"ד מחאמיד מוסטפא

-

המשיבה (המאשימה):

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד מאשה שניאור

החלטה

לפני בקשת הנאשמת מיום 24.7.2020 לביטול כתב האישום, כפי שיפורט להלן:

1. כנגד המבקשת (להלן: **הנאשמת**), הוגש כתב אישום ביום 30.1.2020 ובו שלושה אישומים, הרלוונטיים לתקופה שבין חודש ספטמבר 2014 עד חודש מאי 2015, כך: האישום הראשון עניינו במתן שירותי כוח אדם מבלי שבידי הנאשמת רישיון לעסוק כקבלן כוח אדם/כקבלן שירות, לשתי חברות; האישום השני עניינו באי עריכת הסכמי עבודה בכתב המפרטים את תנאי עבודתם של חמישה עובדים; האישום השלישי מתייחס להעסקת עובדת מבלי שהנאשמת שילמה לה שכר מינימום.
2. חקירה מטעם המאשימה החלה בחודש יולי 2015, כך בהתאם לנרשם בבקשה שלפניי (סעיף 21 לבקשה /סיכומים). המאשימה בתגובתה לא התכחשה למועד תחילת החקירה הנטען וציינה כי ביום 19.4.2016 נערכה "פעולת חקירה אחרונה ומשמעותית" (סעיף 23.9).
3. הוראות החיקוק לפיהן מואשמת הנאשמת הינן העבירות כדלקמן:

עבירות לפי סעיפים 2(א) ו 20 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו - 1996 (להלן: **חוק קבלני כוח אדם**) - לנאשמת יוחסו 29 יחידות עבירה, כמפורט בכתב האישום.

עמוד 1

עבירות לפי סעיפים 11 ו 20 (א)(2) לחוק קבלני כוח אדם - לנאשמת יוחסו 5 יחידות עבירה, כמפורט בכתב האישום.

ובנוסף, עבירות לפי סעיפים 2 ו 14 לחוק שכר המינימום, תשמ"ז-1987 (להלן: **חוק שכר מינימום**) - לנאשמת יוחסו 8 יחידות עבירה, כמפורט בכתב האישום.

4. ביום 19.7.2020 נערך דיון במעמד הצדדים במהלכו ביקש ב"כ הנאשמת לטעון טענות מקדמיות. לב"כ הנאשמת ניתנה שהות להגיש בקשה מנומקת בכתב.

5. **הנאשמת**, בבקשתה מושא החלטה זו, טענה טענות מקדמיות בשלושה מישורים- התיישנות העבירות, העדר פירוט עובדות מהותיות וטענה להגנה מן הצדק בשל שיהוי. מכוחן של טענות אלו ביקשה לבטל את כתב האישום. להלן עיקרי נימוקיה :

א. בפתח בקשתה טוענת כי היא מעולם לא העסיקה את העובדים הנטענים ומעולם לא ביצעה את העבירות המיוחסות לה אך יכולתה לנהל את הגנתה בעניין זה ולהוכיח זאת, נפגעה קשות לאור השיהוי הרב והבלתי סביר בהגשת כתב אישום.

ב. הנאשמת מפנה לכך שכתב האישום הוגש בחודש ינואר 2020 וטוענת להתיישנות. הנאשמת מפנה לסעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - **החסד"פ**) ומכוחו טוענת כי העבירות המיוחסות לה באישום הראשון והאישום השלישי, הן עבירות מסוג עוון אשר מתיישנות כעבור חמש שנים והעבירות המיוחסות לה באישום השני, הן עבירות מסוג חטא אשר מתיישנות כעבור שנה.

ג. הנאשמת טוענת כי כתב האישום אינו מפרט עובדות מהותיות וזאת בניגוד לסעיף 85 (4) לחסד"פ. כך למשל, סעיף 4 לכתב האישום המתייחס לאישום הראשון אינו מפרט פרטי 10 עובדים. כך גם לגבי האישום השלישי, הנאשמת טוענת כי לא צוין החודש בו המאשימה טוענת כי בוצעה עבירה, כאשר יש חשיבות לציון החודש בו בוצעה העבירה לסוגיית ההתיישנות, ובשים לב לכך שמדובר ב 8 יחידות עבירה אשר יוחסו לנאשמת.

ד. הנאשמת טוענת להגנה מן הצדק מחמת שיהוי מכוח סעיף 149 (10) לחסד"פ. לטענתה, כתב האישום הוגש כעבור קרוב לארבע שנים מיום סיום החקירה כאשר למעשה מדובר בעבירות טכניות אשר לגביהן ניתן היה להגיש את כתב האישום כבר במהלך שנת 2016.

לטענת הנאשמת, מדובר בהגשת כתב אישום בשיהוי בלתי סביר ובכך רכשה המאשימה לעצמה יתרון כשעדויות עדיה נכבשו בתוך תיקי החקירה והנאשמת תאלץ ליצור קשר עם עדי הגנה לגבי תקופה של

חמש שנים אחורה.

6. **המאשימה**, בתגובה טוענת אין בטענות הנאשמת כפי שהועלו, כל עילה המצביעה על כשל או פגם כלשהו בהגשת כתב האישום. להלן עיקרי נימוקיה לדחיית הבקשה:

א. תחילה מתייחסת המאשימה לטענת הנאשמת לביטול כתב האישום בטענה להגנה מן הצדק. המאשימה מפנה לפסיקה וטוענת כי תיק זה אינו מהווה את אותו "המקרה החרג והנדיר" הראוי לביטול ההליך. זאת ועוד, המאשימה מכחישה את טענות הנאשמת לפיהן נפגעו זכויותיה או זכותה להליך הוגן.

הנאשמת טוענת כי מדובר בריבוי עבירות בעטיין ערכה המאשימה הליכי חקירה רבים ומושכים כאשר פעולת החקירה האחרונה והמשמעותית בתיק, היינו, זימונה ואי התייצבותה של הנאשמת לחקירה, בוצעה ביום 19.4.2016.

בנוסף, המאשימה מפנה לכך שהעיכוב בהימשכות הליכי החקירה בתיק נבע בין היתר נוכח חוסר שיתוף פעולה של הנאשמת עצמה ואי התייצבותה לחקירות.

ב. בהתייחס לטענת הנאשמת להעדר פירוט עובדות מהותיות בכתב האישום - המאשימה טוענת כי אין זה המקרה בו יש חשש של ממש שהנאשמת תקופח. כתב האישום מפרט באופן ברור ומדויק את תקופת עיסוקה של הנאשמת כקבלן כוח אדם ו/או קבלן שירות ואת כמות העובדים שהועסקו באותה התקופה. מכאן שהמאשימה הצביעה בניסוח כתב האישום על היסודות העובדתיים בעבירות המיוחסות לנאשמת כנדרש.

לטענתה, דרישת הנאשמת לפירוט מועדים ועובדים היא דרישה חריגה ואינה אלא כניסה מעמיקה אל חומר הראיות עוד בטרם החל שלב ההוכחות בתיק. התשתית הראייתית עליה בוסס האישום הועברה במלואה במסגרת העברת חומר החקירה לידיה.

באשר לטענות הנאשמת המתייחסות לאישום השלישי, טוענת המאשימה כי מועדי אי תשלום שכר המינימום לעובדת צוינו מפורשות בנספח שצורף לכתב האישום.

ג. בנוגע להתיישנות- טוענת המאשימה כי הנאשמת טועה. העבירות המיוחסות לנאשמת באישום השני הן עבירות מסוג עוון ולא חטא ועל כן לא התיישנו. ובאשר לעבירות המיוחסות לנאשמת באישום הראשון והשלישי, הן עבירות מסוג עוון אלו גם לא התיישנו.

דין והכרעה

7. הוראות סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מעגנת את הטענות המקדמיות אותן רשאי נאשם לטעון ובין היתר -

"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

- (1) חוסר סמכות מקומית;
- (2) חוסר סמכות עניינית;
- (3) פגם או פסול בכתב האישום;
- (4) העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה;
- (5) זיכוי קודם או הרשעה קודמת בשל המעשה נושא כתב האישום;
- (6) משפט פלילי אחר תלוי ועומד נגד הנאשם בשל המעשה נושא כתב האישום;
- (7) חסינות;
- (8) התיישנות;
- (9) חנינה;
- (10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

8. הנאשמת מבקשת לבטל את כתב האישום על בסיס שלוש טענות מקדמיות מכוח סעיפים 149 (3) , (8) ו (10) לחסד"פ.

התיישנות

9. העבירות מושא שלושת האישומים המפורטים בכתב האישום, הן עבירות מסוג **עוון**. לכן, בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחסד"פ, תקופת ההתיישנות לגביהן היא 5 שנים.

10. לגבי העבירות המיוחסות לנאשמת באישום השני - שוגה הנאשמת כשטוענת כי עבירות אלו הן עבירות מסוג "חטא" ואסביר:

סעיף 24 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**) קובע את סוגי העבירות לפי חומרתן, כך:

"אלה סוגי העבירות לפי חומרתן:

- (1) "פשע" - עבירה שנקבע לה עונש חמור ממאסר לתקופה של שלוש שנים;
- (2) "עוון" - עבירה שנקבע לה עונש מאסר לתקופה העולה על שלושה חודשים ושאינה עולה על שלוש שנים; ואם העונש הוא קנס בלבד - קנס העולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום;
- (3) "חטא" - עבירה שנקבע לה עונש מאסר לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים, ואם העונש הוא קנס בלבד - קנס שאינו עולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום".

באישום השני, מיוחסות לנאשמת עבירות לפי סעיפים 11 ו 20 (א)(2) לחוק קבלני כוח אדם כאשר סעיף 20 (א)(2) לחוק קבלני כוח אדם, (סעיף העונשין) קובע כך:

"אלה דינם כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, (להלן - חוק העונשין):

....

(2) קבלן כוח אדם שלא קיים חובותיו על פי סעיף 11;" (הדגשה לא במקור)

הוראות סעיף 61 (א) (2) לחוק העונשין, אליו מפנה סעיף 20 (א)(2) לחוק קבלני כוח אדם, קובע שיעור הקנס לעבירה לצידה קבוע עונש מאסר למעלה משישה חודשים ולא יותר משנה, הקנס הוא בסך של 29,200 ₪ ומכאן שכפל הקנס הקבוע בסעיף 20(א)(2) לחוק קבלני כוח אדם הוא 58,400 ₪.

11. הנאשמת, הטוענת לעבירה מסוג חטא, מופנית לכך שההוראות הרלוונטיות לגבי עבירה מסוג חטא קבועות בסעיף 61 (א)(1) לחוק העונשין, הקובע שיעור קנס לעבירה שלצידה עונש מאסר עד שישה חודשים או קנס, כך: **"אם קבוע לעבירה עונש מאסר עד ששה חודשים או קנס בלבד, או קנס שלא נקבע לו סכום - קנס עד 14,400 שקלים חדשים"**. הוראות אלו אינן רלוונטיות לעבירות המיוחסות לנאשמת באישום השני.

12. ומכאן, בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחסד"פ תקופת ההתיישנות לגבי כלל העבירות המיוחסות לנאשמת בשלושת האישומים היא 5 שנים.

13. במקרה זה, אין מחלוקת בנוגע לתקופה בה בוצעו העבירות, לכאורה, המיוחסות לנאשמת וכי אלו בוצעו עד לכל המאוחר לחודש מאי 2015. עוד אין מחלוקת כי פעולת החקירה מטעם המאשימה הסתיימה בחודש אפריל 2016 וכפי שעולה מהנספחים שצורפו.

אם כן, כאשר אנו מונים את תקופת ההתיישנות מיום ביצוע העבירה ועד להגשת כתב האישום ביום 30.1.2020, יוצא כי העבירות במקרה דנן, לכאורה, התיישנו.

האם הוכח קיומו של "אירוע מנתק" במקרה דנן?

14. סייג למרוץ ההתיישנות קבוע בסעיף 9(ג) לחסד"פ, הקובע כי ישנם מספר אירועים מנתקים, אשר בהתקיים אחד מהם, תימנה תקופת ההתיישנות ממועד מאוחר יותר. להלן נוסחו:

"(ג) (1) בעבירה מסוג פשע או עוון, אשר בתוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) נערכה לגביה חקירה על פי חקוק, יתחיל מניין התקופות האמורות ביום ההליך

עמוד 5

**האחרון בחקירה, ובלבד שלא תוארך בשל כך תקופת ההתיישנות מעבר לאמור
בסעיף קטן (א) בתקופה העולה על המפורט להלן, לפי העניין (בסעיף זה -
התקופה הנוספת)..."**

כלומר, סעיף 9(ג) לחסד"פ קובע כי בעבירות מסוג פשע או עוון, ככל שחל אירוע מנתק, תחל תקופת ההתיישנות ממנו ואילך. אירוע מנתק, לעניין זה, הינו, בין היתר, פעולת חקירה על פי חיקוק.

15. המחלוקת בין הצדדים היא בשאלה אם מתקיים "אירוע מנתק" אשר האריך את תקופת ההתיישנות. נטל ההוכחה להוכיח קיומו של "אירוע מנתק" מוטל על התביעה "..."**וספק בעניין זה - יפעל לטובת הנאשם**"ע"פ (ארצי) 24/09 **מדינת ישראל - משרד התמ"ת נ' איתן ארמי**, מיום 7.11.2010. ראו (האזכורים שם).

16. המאשימה טענה, כי פעולת החקירה שבוצעה עד לחודש אפריל 2016 היתה פעולה ממשית והיא בבחינת "אירוע מנתק".

17. בית המשפט העליון הדגיש בעניין מונדרוביץ (ע"פ 2144/08 **מונדרוביץ נ' מדינת ישראל** מיום 4.1.2010) כי פעולת חקירה חייבת להיות פעולה ממשית, להבדיל מהליך סרק שנועד כולו להפסיק את מרוץ ההתיישנות, וכי נדרש הליך המבטא פעולה ממשית המכינה את התביעה הפלילית העתידה לבוא.

עוד לעניין זה, נקבע בבית הדין הארצי ב-ע"פ 67/09 **מ"י נ' משרד התמ"ת נ' עוז אשור**, מיום 13.4.2010 כי :

"חקירה על פי חיקוק אינה דבר של מה- בכך. מדובר בהליך מוגדר ורשמי האמור להתקיים על ידי גורם המוסמך לכך ובדרך מסודרת ומתועדת. כך 'חקירה' וכך 'השלמת חקירה'..."

'השלמת חקירה' - כמו גם 'חקירה' - צריכה להיבחן על פי טיבה ומהותה ולא על פי שמה או כינויה. כך, למשל ביצוע מהלך הקרוי 'בדיקה' יכול להיחשב גם הוא 'חקירה', אם הוא נעשה במסגרת של חקירה רשמית ומסודרת ועל ידי הגורם המוסמך לכך. בהתאם לכך, פניית גורם חוקר אל גורם שלטוני אחר לקבלת מידע או מסמכים הנוגעים למושא חקירתו, יכול בהחלט להיחשב כמהלך של חקירה או השלמת חקירה העוצר את מרוץ ההתיישנות"

18. מדו"ח המסמכים שצורף לבקשה, אכן ניתן ללמוד כי פעולת החקירה האחרונה אירעה ביום 21.4.2016 ועניינה היה ב"אי התייצבות לחקירות." עיון באותו דו"ח מלמד כי הנאשמת זומנה לחקירה מספר פעמים עוד לפני המועד שצוין אך לא התייצבה.

כלומר, אי התייצבותה האחרון של הנאשמת לחקירה, המהווה פעולת חקירה משמעותית, התקיים כ 4 שנים טרם הוגש כתב האישום.

כאן המקום להוסיף ולהפנות לכך שאף שהנאשמת לא התייצבה לחקירה, עדיין אין בכך לשנות את מהות ההזמנה

להתייצב והיותה של זימונה חלק מפעולת חקירה משמעותית וכפי שקבע בית הדין בארצי בע"פ (ארצי) 29/10 קאיד אלג'בור אלקיעאן נ' מדינת ישראל - משרד התמ"ת (ניתן ביום 22.02.2011):

"לטעמנו, אי הגעתו של המערער לחקירה אינה יכולה לשנות בדיעבד את מהות ההזמנה שנשלחה אליו, ומהווה חלק חיוני מפעולת החקירה לפי חיקוק. ... [מדובר] בזימון רשמי ומתועד מטעם הגורם החוקר לאדם החשוד בביצוע העבירה, זמן סביר לאחר ביצועה הנטען של העבירה, להתייצב לחקירה על מנת לפרט את גרסתו ולהמציא מסמכים".

19. משהוכח בפני בית הדין כי הליכי גביית עדותה של הנאשמת במסגרת החקירה התקיימו עד, לכל המאוחר, יום 21.4.2016 - הרי יש לראות בפעולת חקירה זו כ"ארוע מנתק" לעניין תקופת ההתיישנות.

על כן, טענת הנאשמת להתיישנות - נדחית.

העדר פירוט עובדות בכתב האישום - "פגם או פסול בכתב האישום"

20. הנאשמת טוענת להעדר פירוט פרטי 10 עובדים באישום הראשון ולגבי האישום השלישי - להעדר פירוט החודשים הרלוונטיים לעבירות המיוחסות לה אשר לטענתה יש לכך חשיבות לסוגית ההתיישנות.

21. בכל הנוגע לפירוט המבוקש באישום השלישי - הרי משדחינו את טענת ההתיישנות, נראה כי בכך מתייתר הדיון בהעדר פירוט מה גם שבעניין זה שוכנענו בטענת המאשימה המפנה לנספח אשר צורף לכתב האישום ממנו ניתן ללמוד ברורות על מועדי אי תשלום שכר המינימום.

22. בכל הנוגע להעדר פירוט פרטי 10 עובדים באישום הראשון - אני סבור כי אכן האישום הראשון נעדר פירוט כנדרש הדורש תיקון כתב האישום.

23. סעיף 85 לחסד"פ קובע בהתייחס לתוכנו של כתב האישום ומנחה את המאשימה כיצד לנסח את תוכנו של כתב האישום, כדלקמן:

" כתב אישום יכיל -

(1) שם בית המשפט שאליו הוא מוגש;

(2) ציון מדינת ישראל כמאשים או שם הקובל ומענו;

(3) שם הנאשם ומענו;

עמוד 7

(4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם;

(5) ציון הוראות החיקוק שלפיו מואשם הנאשם;

(6) שמות עדי התביעה".

על-פי סעיף 85(4) האמור, כתב האישום יכול את "תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם". כלומר, סעיף 85(4) דורש יצירת קורלציה בין תיאור העובדות המהוות את העבירה, לבין סעיפי העבירה. בית המשפט העליון הדגיש את חשיבות הקורלציה שבין עובדות כתב האישום לסעיפי האישום בבג"צ 7195/08 אבו רחמה נ' הפרקליט הצבאי, פ"ד סג (2) 325 (2013):

"מושכלות יסוד בהכנת כתב האישום הם כי על התביעה להקפיד כי תיאור העובדות בכתב האישום יכלול את ליבת המעשים המיוחסים לנאשם, ללא שינוי מהותי מאופן התרחשותם בפועל, כעולה מהתשתית הראייתית הלכאורית העולה מחומר הראיות. אשר לבחירת סעיפי האישום בכתב האישום, על התביעה להקפיד על קיום קורלציה ישירה בין תיאור העובדות בכתב האישום לבין אופי וסוג העבירות בהן יואשם הנאשם. תכלית כתב האישום היא להגדיר את העובדות ולברור את סעיפי העבירות שייכללו בכתב האישום, באופן שישקף בצורה ההולמת ביותר את ליבת מעשיו של הנאשם, כעולה מחומר הראיות הלכאורי הקיים נגדו, ויתאר נכונה, בסעיף אישום מתאים, את אופיים של המעשים במישור הנורמטיבי. כללים אלה יפים הן למצב שבו נערך כתב אישום לצורך ניהול משפט הוכחות, והן לצורך משפט המתנהל על פי הסדר טיעון.

...

מצב של פער משמעותי בין תיאור העובדות בכתב האישום לבין סעיף האשמה שנבחר, אשר נועד לשקף את הנורמה הפלילית שהופרה בגין אותן עובדות, עשוי להגיע כדי פגם מהותי בעריכתו של כתב האישום. מדובר בפגם שעניינו בחירת הנורמה הפלילית שנועדה לשקף את מהות העבירה שנעברה בקשר לארוע עובדתי נתון, ואת מידת חומרתה. הנורמה הפלילית ממקמת את הארוע העובדתי במשבצת הנורמטיבית המתאימה, והעונש הקבוע בצידה של אותה נורמה מגדיר מראש את מידת החומרה שהמחוקק מייחס למעשה ההפרה.

בחירת התביעה בסעיף אישום מסוים מבין עבירות חלופיות אפשריות, מקרינה על דרך תפיסתה של התביעה את טיבו של המעשה נשוא האישום, ואת חומרתו היחסית במידרג מידות החומרה של הנורמות שהמחוקק הגדיר במארג הנורמטיבי הפלילי הכולל. כלל יסוד בהכנת כתב אישום הוא כי מבין חלופות אפשריות של סעיפי עבירות, על התביעה לבחור באופציה הנורמטיבית-עונשית ההולמת ביותר את טיבו של הארוע הפלילי, כפי שהוא מתואר בפרשת העובדות בכתב האישום. וכך, פרשת עובדות המתארת ארוע חמור ביותר, המגולמת בסעיף אשמה המבטא נורמה פלילית מתונה וקלה, עשויה להצביע על חוסר מיתאם בין העובדות לבין סעיף האשמה, העלול להגיע כדי פגם מהותי בכתב האישום. מקום שמצויה נורמה פלילית חלופית ההולמת יותר את מערכת העובדות, המבטאת ביתר התאמה את מהות מעשה ההפרה הנטען, יש לבחור

בה. חוסר מיתאם מהותי כזה בין מערכת העובדות לבין סוג העבירה בו הואשם הנאשם עשוי, בנסיבות מסוימות, קיצוניות במהותן, להצדיק התערבות שיפוטית לתיקון הליקוי".

כלומר, על המאשימה להימנע בעת עריכת כתב האישום, מיצירת פער משמעותי בין תיאור העובדות בכתב האישום לבין סעיף האשמה שנבחר. פער כאמור עולה כדי פגם מהותי בכתב האישום, ועשוי בנסיבות מסוימות, להצדיק התערבות שיפוטית.

24. עיון באישום הראשון מעלה כי הוא עוסק בעבירות המיוחסות לנאשמת אשר סיפקה שירותי כוח אדם לשתי חברות. בנוגע לחברה בשם "א.מ. חטיפי העמק בע"מ" פורטו שמות העובדים כנדרש, אך בנוגע לחברה הנוספת "בית אריזה גלבוע בע"מ" נמנעה המאשימה מציון פרטי העובדים וכל שצינה היה כך:

"העובדות אצל חברת "בית אריזה גלבוע בע"מ" ח.פ. 513457036 בוצעו באמצעות 10 עובדים שסופקו ע"י הנאשמת." (סעיף 4 לכתב האישום).

25. כפי שצינתי לעיל, המאשימה טוענת כי דרישת הנאשמת לפירוט מועדים ועובדים היא דרישה חריגה ואינה אלא כניסה מעמיקה אל חומר הראיות עוד בטרם החל שלב ההוכחות בתיק. עוד טוענת כי התשתית הראייתית עליה מבוסס האישום הועברה במלואה במסגרת העברת חומר החקירה לידיה.

לא שוכנעתי בטענות המאשימה בעניין זה. המאשימה עצמה ציינה שמות עובדים בכל הנוגע לחברת "א.מ. חטיפי העמק בע"מ" ולא ברור פשר העדר ציון פרטי העובדים ביחס לחברה "בית אריזה גלבוע בע"מ". אכן, קיים פירוט בכתב האישום הנוגע לעיקרי עובדות העבירה, כלומר, עיסוקה כקבלן כוח אדם ללא רישיון, אך אין בכך די לעמוד על הקורלציה בין תיאור העובדות, העסקה ללא רישיון, המיוחס לנאשמת גם בהקשר לחברה "בית אריזה גלבוע בע"מ" כאשר פרטי אותו "כוח אדם" אינו מצוין בכתב האישום.

26. הגם שלא מצאתי פער משמעותי בכתב האישום בין העובדות והוראות החיקוק הרי שבמקרה שלפנינו, מקובלת עלי טענת הנאשמת כי על כתב האישום לפרט באופן ספציפי את הטענות הנטענות כלפי הנאשמת המהוות הפרה המביאה לכדי הגשת כתב האישום.

בתיאור העובדות המהוות את העבירה בכתב האישום אין להסתפק בציון העובדה הברורה מאליה כי הנאשמת עסקה ללא רישיון אלא יש לפרט את העובדות השונות המבססות את התגבשות העבירה ואת נסיבות ביצועה "תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם" - סעיף 4(85) לחסד"פ. בהעדר פירוט מספיק בכתב האישום של העובדות, כאשר סבורני כי פרטי אותם 10 עובדים הם בגדר "הנסיבות" החסרות, הרי שעלולה להיפגע יכולתה של הנאשמת להתגונן מפני האישומים נגדה.

27. לטעמי, מדובר בפער שניתן לגשר עליו באמצעות תיקון כתב האישום, בפרט לאור השלב הדיוני המוקדם בו מצוי ההליך (טרם התקיימה הקראה). אין המדובר בפגם מהותי שאינו ניתן לגישור בעריכת כתב אישום מתוקן במסגרתו תפרט המאשימה את פרטי 10 העובדים כמבוקש.

לפיכך, על המאשימה לתקן את כתב האישום, תוך הוספת פרטי 10 העובדים המצויינים.

"הגנה מן הצדק" - שיהוי

28. לא שוכנתי כי מקרה זה מצדיק ביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק מחמת שיהוי.

29. ביסוד דוקטרינת ההגנה מן הצדק עומדת התכלית להבטיח הליך פלילי ראוי, צודק והוגן. כך נקבע בשורה ארוכה של פסקי דין, ובהם פסק הדין בעניין בורוביץ' (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ. בורוביץ', מיום 31.3.2005).

30. בית הדין הארצי, בהתייחסו לדוקטרינת ההגנה מן הצדק, בע"פ 25249-05-10 מד"י - עלי עליאן מיום 7.3.2011, סקר בהרחבה את ההלכה המנחה שהותוותה בעניין בורוביץ' ואת הדין החל. להלן נביא את עקרי הדברים שם:

"דוקטרינת 'הגנה מן הצדק' מכירה בסמכות בית המשפט לבטל כתב אישום שהגשתו או בירורו עומדים בסתירה לעקרונות של צדק והגינות משפטית. דוקטרינה זו מקורה במשפט המקובל האנגלי. דוקטרינה זו הוכרה בפסיקת בית המשפט העליון בפרשת יפת (סעיף 4 לעיל), בה נקבע, בין היתר, כי אמת המידה לתחולת ההגנה מן הצדק היא 'התנהגות בלתי נסבלת של הרשות'..."

...

בית המשפט העליון קבע כי רק במקרים נדירים יש מקום להעלות את טענת ההגנה מן הצדק ולא כדבר שבשגרה. בפרשת בורוביץ' (סעיף 4 לעיל) הגמיש בית המשפט העליון את המבחן לתחולת ההגנה מן הצדק וקבע כי היא תחול כאשר קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות, כפי שזו נתפסת בעיניו של בית המשפט. בית המשפט העליון הבהיר כי תכליתה של ההגנה מן הצדק היא עשיית צדק עם הנאשם ולא הפעלת ביקורת על רשויות האכיפה, וכי בהכרעה אם המקרה הקונקרטי מצדיק החלת ההגנה מן הצדק, על בית המשפט לערוך איזון ראוי בין מכלול הערכים, העקרונות והאינטרסים השונים הכרוכים בקיומו של ההליך הפלילי. לבחינת השאלה אם יש הצדקה להחיל את ההגנה מן הצדק על מקרה נתון, קבע בית המשפט העליון שלושה שלבים, לאמור:

"בשלב הראשון על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שנקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם, וזאת במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות...;

בשלב השלישי, מששוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שהתגלו באמצעים יותר מתונים ומידתיים מאשר ביטולו של כתב האישום..."

...

טענת הגנה מן הצדק הינה טענה קיצונית המתאימה למקרים מיוחדים בהם עצם קיומו של ההליך הפלילי כרוך בעיוות דין ופגיעה בתחושת הצדק עד כדי הצדקה לביטולו של כתב האישום בלי לדון בו לגופו. מעצם טיבם של דברים, קשת המקרים בהם ניתן לשקול קבלת טענה של הגנה מן הצדק מוגבלת והיא תחול במצבים בהם עצם קיומו של ההליך פוגע בזכויות הבסיסיות של הנאשם להליך תקין.

31. **שיהוי** - בהחלטה שניתנה בת"פ (ת"א) 38484-12-14 **מדינת ישראל נ' א. גול נכסים והשקעות בע"מ**, מיום 6.5.2016, עמד כב' השופט אורן שגב בהרחבה על סוגית השיהוי בהליך הפלילי, תוך שהפנה להנחיית היועץ המשפטי לממשלה (4.1202) שעניינה: משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום. בין היתר, צוין כי כאשר "בית המשפט מצא כי כתב אישום הוגש בשיהוי בנסיבות בלתי מוצדקות או באופן הפוגע בזכות הנאשם למשפט הוגן, תקום לנאשם "הגנה מן הצדק". להלן עיקרי הדברים (הדגשה לא במקור):

"באשר למשפט הפלילי, סעיף 9(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - "החסי"פ") קובע את תקופת ההתיישנות של דרגות העבירות המנויות בחוק העונשין. ...

מן המקובץ עולה, כי ניהול הליך פלילי לאחר זמן רב מידי, הגם שבמסגרת תקופת ההתיישנות הסטטוטורית, עלול להיות מנוגד באופן מהותי לעקרונות של צדק והגינות משפטית (נקדימון, 351).

דוקטרינת ההגנה מן הצדק באה, אשר באה ליתן מענה לקושי זה, קיימת בשיטות משפט נוספות ונקלטה לדין הישראלי בפרשת מירום נ' מדינת ישראל (ע"פ 125/74 מירום, חברה למסחר בינלאומי בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד (1) 57 (1975)). ראו בעניין זה סקירתו הנרחבת של נקדימון בעניין משפט משווה בעמ' 351 עד 360.

זאת ועוד. גם רשויות אכיפת החוק הכירו בנזקים שעלולים להיגרם כתוצאה משיהוי בכתב אישום ובאוגוסט 2008 יצאה הנחיית היועץ המשפטי לממשלה (4.1202) שעניינה: משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום (להלן - הנחיית היועם"ש)....

חלוף הזמן יכול להשפיע גם על זכרונם של העדים ועל האפשרות לסמוך על עדויות מלאות ואמינות..." (סעיף 1(ב) להנחיית היועם"ש).

"... על יסוד טעמים אלה וכעניין שבמדיניות, חלוף זמן רב מאז החלה החקירה עשוי לעיתים להיות שיקול לסגירה של תיק פלילי או להימנעות מהגשת ערעור. זאת כאשר השיהוי נגרם בשל אופן הטיפול בתיק על ידי המשטרה או על ידי פרקליטות המדינה, ללא צורך או צידוק בנסיבות המקרה, ובהיעדר

שיקולים מיוחדים הדורשים את המשך ההליכים, כמו החומרה הרבה של העבירה או סיכון רב לציבור" (סעיף 1(ג) להנחיית היועמ"ש)

בפרק 3 להנחיות, שכותרתו "משך הזמן ממסירת תיק החקירה ועד לקבלת החלטת התובע", מצינת ההנחייה פרקי זמן מירביים לטיפול, וביחס לעבירות מסוג עוון, קובעת יש לפעול לסיום הטיפול בתיק בתוך 12 חודשים.

מן המקובץ לעיל עולה, כי גם אם טרם חלפה תקופת ההתיישנות הסטטוטורית של העבירה המיוחסת לנאשם, ובית המשפט מצא כי כתב אישום הוגש בשיהוי בנסיבות בלתי מוצדקות או באופן הפוגע בזכות הנאשם למשפט הוגן, תקום לנאשם "הגנה מן הצדק" שתביא לביטול כתב האישום שהוגש בשיהוי.

לפיכך, על בית המשפט להפעיל ביקורת שיפוטית על ההעמדה לדין ועל ההליך הפלילי הלבר שיפוטי וההליך המנהלי שהובילו אליו, ועליו לפסוק על פי האיזון הראוי בין השיקולים הקוראים לקיים את המשפט הפלילי שהוחל בשיהוי או שלא לקיימו (ראו להרחבה: נקדימון, 367 וכן הפרק השביעי: "המודל המינהלי של "ההגנה מן הצדק").

ולענייננו

32. לגרסת המאשימה, מועד הגשת כתב האישום התעכב בגין מחדלים הקשורים בנאשמת שלא התייצבה לחקירה. עוד מצינת כי מדובר בריבוי עבירות ובוצעו פעולות חקירה רחבות היקף.

33. יש לקבל את טענת המאשימה בנוגע לכך שהליכי החקירה עד לגיבושו של כתב האישום התארכו בשל מחדלה של הנאשמת אשר נמנעה מלהתייצב לחקירה - וכפי שניתן להיווכח מדו"ח המסמכים שצורף. אמנם, מאז זומנה הנאשמת לחקירה ולא התייצבה, ועד להגשת כתב האישום עברו כ 4 שנים, אולם אין מקום לקבל טענת שיהוי, במקרה בו לנאשמת חלק משמעותי בהתמשכות ההליכים. קבלת בקשתה כעת, תהווה תמריץ להתנהלותה כפי שבאה לידי ביטוי בשעתו, ולכך בוודאי לא התכוון המחוקק.

34. לפיכך, איני סבור כי מקרה זה הוא מן המקרים הנדירים המצדיקים ביטולו של כתב האישום. יחד עם זאת, בהחלט יתכן כי ולשם האיזון בין הערכים השונים, השיהוי הניכר יישקל במסגרת מכלול השיקולים בהמשך ההליך.

35. באשר לטענת הנאשמת כי מעולם לא העסיקה את העובדים הנטענים - אין זה השלב לדון בטענות אלה במסגרת הבקשה דנן, אלא המדובר בטענות שיש לבררן במסגרת שמיעת הראיות בתיק.

סיכומי דבר

36. טענות הנאשמת להתיישנות ולהגנה מן הצדק - נדחות בזאת.

37. טענת הנאשמת בדבר פגם בכתב האישום מתקבלת בחלקה באופן בו על המאשימה להגיש לבית הדין בתוך 21 יום מהיום כתב אישום מתוקן **תוך הוספת פרטי 10 העובדים המצויינים באישום הראשון ביחס לחברה "בית אריזה גלבוט בע"מ".**

5129371

למעקב המזכירות בהתאם.

ניתנה היום, ט"ז תשרי תשפ"א, (04 אוקטובר 2020), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.